

1. Kerkrimp in Europa, groei in andere continenten!

Ongeveer twee miljoen Nederlanders staan geregistreerd als lid van de Protestantse Kerk in Nederland. Elke maand neemt het aantal leden af met 8.500. Elke maand! En we weten allemaal: Nederland staat niet op zichzelf. In grote delen van Europa, vooral in West-Europa, lijkt de kerk gewoon wel te verdampen! Je zou zómaar kunnen denken dat het christendom zijn tijd gehad heeft! Toch is dat beslist niet zo! Wereldwijd zijn er ongeveer twee miljard christenen. En dat aantal groeit met 1,12 % per jaar. Dat betekent dat elke dag het aantal christenen op de wereld groeit met 61.000 mensen!

Waar gebeurt dat dan? De groei vindt vooral plaats in Afrika en Azië. In het jaar 1900 was ongeveer 9 % van alle Afrikanen christen. Nu is ongeveer 49 % van alle Afrikanen christen. Nu is de totale bevolking van Afrika ook gegroeid. In 1900 waren er 7,5 miljoen Afrikaanse christenen, nu zijn dat er 504 miljoen.

In India wonen ruim een miljard mensen, en naar schatting is een kleine 3 % christen, dat is een kleine 30 miljoen mensen, meer dan de totale bevolking van de Benelux! En hun aantal groeit. Het aantal christenen in China groeit spectaculair. En terwijl in Europa het geloof steeds meer naar de rand van de samenleving verdwijnt, is dat in de Verenigde Staten totaal niet het geval. Iedere presidentskandidaat, links of rechts, beëindigt elke toespraak met een zegenwens: 'God bless you and God bless America.' Daar kun je van zeggen wat je wilt, maar ik zie het Emile Roemer of Mark Rutte nog niet doen!

Wij denken misschien weleens dat het christendom op het punt staat om te verdwijnen, maar West-Europa is de grote uitzondering op de regel. In het grootste deel van de wereld groeit de kerk. Niet overal. Ook in Australië is krimp, en in Japan (dat overigens twee miljoen christenen kent). En zo zijn er meer landen te noemen, maar het grote plaatje is dat van groei.

2. Waardoor groeit een kerk?

Hoe komt dat? Waar komt die groei vandaan? En waarom ligt dat in Europa zo anders? U begrijpt wel: in een overdenking van twintig minuten kan daarover beslist niet het laatste woord worden gezegd. Deze vragen, daar zijn duizenden boeken over volgeschreven. De vraag in deze dienst is de vraag uit ons jaarthema: 'Wat zegt GóD over de actualiteit?' Wat zegt de Bijbel? En ik moet u zeggen: als je Handelingen 2 leest, is het verrassend hoeveel dingen er herkenbaar zijn in deze tijd. Het gaat daar over een groeiende gemeente. Vers 47: 'De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die gered wilden worden.' Dat woordje 'wilden', dat is verzonnen door de vertalers. Er staat letterlijk gewoon: 'De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die gered werden.'

Wat is het nou, waardoor die gemeente daar in Jeruzalem groeit? Waardoor groeit een kerk?

2.1 Trouw aan het Evangelie

Laten we het maar eens lezen. Vers 37: 'Toen ze dit hoorden, waren ze diep getroffen en vroegen aan Petrus en de andere apostelen: "Wat moeten we doen, broeders?"

Petrus antwoordde: 'Keer u af van uw huidige leven (bekeer u!) en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden. Dan zal de Heilige Geest u geschonken worden...' Kerkgroei is er alleen, daar waar wordt gepredikt dat wij bekering nodig hebben tot Jezus, en dat Hij gekomen is om onze zonden te vergeven. Helaas zijn er veel kerken, waarin het nooit meer gaat over zonde, en ook niet over bekering, en waarin Jezus niet wordt verkondigd als de Verlosser. Jezus wordt dan gezien als een goed voorbeeld, iemand die recht en vrede nastreefde, maar er wordt niet gezegd dat je alléén door Hem eeuwig leven kunt ontvangen! Zonder Jezus is er geen eeuwig leven, buiten Jezus om blijft de hemel gesloten! Vrijwel alle kerken waarin het niet meer gaat over zonde, en over bekering, en over Jezus als Verlosser, vrijwel al die kerken krimpen en verdampen. Het gaat erom dat het Evangelie wordt gebracht, zoals we dat in de Bijbel hebben ontvangen. Leest u maar mee, vers 42: 'Zij bleven trouw aan het onderricht van de apostelen.'

Dat is een essentieel kenmerk van groeiende kerken. Dat geldt overal op aarde, ook hier in Nederland.

Maar voordat we nu met de vinger gaan wijzen naar anderen, moeten we eerst eens kritisch in de spiegel kijken. Het kan zómaar gebeuren dat je in de kerk zit, en dat je denkt: 'Goed zo, dominee! U hebt het weer eens goed gezegd, dat wij als mensen zondaars zijn! En dat we Jezus nodig hebben!' en dat je vervolgens vergeet om het toe te passen op je eigen leven. Het kan zómaar zijn dat je denkt: 'Goed dat die het hoort!' en 'Goed dat die het hoort!' Maar hoe zit het met uzelf? Met jou? Hoe zit het met mijn ziel? Pinksteren 2012. De Here Jezus geeft ons de kans om vandaag op de knieën te gaan en te bidden: 'Here, alstublieft! Wees mij genadig! Vergeef mijn zonden!' En dan moeten we er niet omheen draaien! Dan moeten we die zonden ook concreet bij de naam noemen! De zonde van de begeerte, of de zonde dat we niet helemaal de waarheid hebben gesproken, of wat voor zonde ook. Al die vuiligheid moet uit ons leven weg!

Trouw aan het onderwijs van de apostelen, dat is het eerste. Waar de kerk groeit zie je heel vaak, dat mensen hongerig zijn naar het Woord van God. Echt hongerig! Mensen die úren lopen naar de kerk. Mensen die er hun veiligheid op het spel zetten. In China heb je enorme huiskerken. Die zijn illegaal, niet geregistreerd. Mensen die daar komen kunnen in de gevangenis worden gezet. Maar de mensen komen, massa! Waarom? Omdat er honger is naar het Woord van God!

Ik vind het bijzonder dat we in deze gemeente sinds afgelopen zomer elke week een middagdienst hebben. In veel gemeenten zijn de middagdiensten afgeschaft, hier zijn ze ingevoerd. En ik hoop dat de honger naar het Woord van God alleen maar verder toeneemt.

2.2 Onderlinge gemeenschap

In vers 42 vinden we een tweede kenmerk: ze 'vormden met elkaar een gemeenschap'. Kerken waar de mensen als los zand aan elkaar hangen, die groeien niet. Maar kerken waarin de leden met elkaar een gemeenschap vormen, die hebben uitstraling. Als je in het ziekenhuis komt, en je ziet

boven een bed een hele wand vol met kaarten, dan is het 95 % zeker dat die patiënt kerkelijk meelevend is. En daar gaat wat vanuit!

Ik kom veel mensen tegen die zeggen: 'Ja, ik geloof wel! Maar daarvoor hoef ik niet naar de kerk.' Maar wete u wat mij opvalt? De kinderen van die mensen geloven bijna nooit meer. Om het geloof levend te houden, om het te belevend en om daar ook een volgende generatie in te laten delen, daarvoor heb je een gemeenschap nodig, een gemeente! Een levendige gemeenschap, die heeft aantrekkingskracht! En ook dat zie je terug op wereldschaal. Hoe komt het dat veel evangelische en Pinkstergemeenten in Latijns-Amerika zo groeien? Dat komt vaak, omdat zij ook een uitgebreid sociaal netwerk hebben. De mensen hebben echt wat voor elkaar over, en ook voor hun omgeving. In steden zoals Rio de Janeiro of Lima, enorme steden met enorme misdaadcijfers, zijn daar opeens die christenen, die liefde uitstralen. Geen wonder dat er groei is!

2.3 Versterking door het Avondmaal

Dan het derde in vers 42: 'ze braken het brood'. Dat kan slaan op het samen eten, zoals wij vanmorgen hebben gedaan, toen we het Pinksterontbijt hadden. In feite onderstreept dat het leven als gemeenschap. Maar u voelt wel aan: hier is nog meer bedoeld. Het 'breken van het brood', dat slaat ook op het Avondmaal. Waar groeit de kerk? Waar er werkelijk een ontmoeting is met de levende Christus, ook in het Avondmaal! Als het Avondmaal een afgezaagde sleur wordt, dan heeft het zijn kracht verloren. Maar Jezus Christus wil ons versterken met brood en wijn. En waar dat echt diep wordt beleefd, daar groeit de kerk.

2.4 Intensief gebed

En dan het vierde onderdeel van vers 42: '... en zij wijdden zich aan het gebed.' Simon Baars kwam deze week terug uit Congo, en hij zei: 'Eén van de grootste verschillen tussen daar en hier, is dat daar de hele week wordt gebeden. dan kom die groep bij elkaar, dan komt die groep bij elkaar, de hele week gaat het door.' Is het dan een wonder dat de kerk groeit? Jaren geleden hoorde ik al dat veel christen-studenten in Zuid-Korea 's morgens om 7.00 uur op de campus aanwezig zijn, om daar eerst samen een uur te bidden, voordat ze naar college gaan. Ze smeken God voor hun medestudenten, dat God hen tot geloof brengt. Is het dan een wonder, dat de HERE werkt, met kracht? Is het een wonder dat in Zuid-Korea in een eeuw tijd, honderd jaar, het aantal christenen is gegroeid van pakweg 2 % naar 30 % van de bevolking? Aan het begin van die seizoenen vroeg ik u: 'Wilt u elke dag één minuut bidden of God mensen tot geloof wil brengen door onze gemeente?' En ik moet u zeggen: dit seizoen gebeuren er daadwerkelijk bijzondere dingen. Er komen mensen tot geloof, mensen ontdekken de liefde van Christus.

Als we bidden, dan erkennen we onze eigen beperktheid, maar we erkennen ook God in Zijn machtige grootheid. Want groei van de kerk, die kunnen wij zelf niet maken. Die kunnen we niet organiseren. Wat staat er in vers 47? 'De Heer breidde hun aantal dagelijks uit.' Dat kan alleen Hij! Maar wij kunnen bidden!

2.5 Tekenen en wonderen

Een vijfde kenmerk vinden we in vers 43: 'De vele tekenen en wonderen die de apostelen verrichtten, vervulden iedereen met ontzag.' Tekenen en wonderen. Ook die kunnen wij niet organiseren. Maar je kunt er wel om bidden,

en je ernaar uitstrekken. Een paar jaar geleden sprak ik Pieter van Kampen, Nederlands Gereformeerd predikant. Helaas is hij inmiddels overleden. Met zijn vrouw, Nelly van Kampen-Boot, die predikant is in de Protestantse Kerk, had hij net een studiereis gemaakt naar India en Sri Lanka. Hij vertelde dat hij overal had gevraagd, in al die gemeentes, in steden maar ook in dorpjes: 'Hoe komt het dat jullie zo groeien?' En overal kregen ze hetzelfde antwoord. 'Nou ja, "the usual things", de gewone dingen: mensen die genezen van een ziekte en daardoor christen worden. Mensen die wonderlijk gered worden uit een noodsituatie, of andere wonderen meemaken. "The usual things"!' Pieter en Nelly stonden stomverbaasd. Ze hebben er een boekje over geschreven: ruimte voor het wonder. En de vraag aan ons is: verwachten we eigenlijk iets van God? Geloven we dat Hij nog steeds dezelfde is als in de tijd van de Bijbel? Geloven we die Bijbel eigenlijk? Geloven we dat Jezus inderdaad Lazarus opwekte uit de dood? Of denken we dat dat een verzonnen verhaal is? Overal waar de kerk groeit, hebben de christenen grote verwachting van God! dat is het vijfde.

2.6 Delen van wat je bezit

En tenslotte het zesde. Vers 44 tot 46: de christenen hadden alles gemeenschappelijk. Ze deelden hun bezit. Wie ontdekt heeft wat echt belangrijk is in het leven, die zit niet meer vast aan geld en bezit. Die deelt met vreugde! Ik ben zo ontzettend blij dat we de afgelopen jaren steeds projecten hebben mogen steunen, hier in de gemeente, van jonge mensen die erop uit trokken in de dienst van God. Steeds weer dachten we: 'Oei... als er nu maar voldoende geld op tafel komt.' Maar elke keer kwam het er! En er rust zoveel zegen op, als je deelt van je bezit, in de dienst van God! Het maakt je blij! Vers 46: 'Ze gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde.'

Wat hier staat, in dit bijbelstukje, is vandaag hoogst actueel! Hier worden kenmerken genoemd van een groeiende kerk. En die kenmerken, die gelden nog precies eender in 2012!

3. De kern: vervulling met de Heilige Geest!

En wat voor hoofdstuk is dit ook al weer? Handelingen 2! Het gaat hier over een gemeente, die net de Heilige Geest heeft ontvangen! Uiteindelijk is dát het allerbelangrijkste antwoord! Al die zes dingen die daarnet genoemd zijn, ze komen hieruit voort: uit de aanwezigheid van de Heilige Geest! Wanneer groeit een kerk? Als ze de Heilige Geest ontvangt! Dan is er trouw aan het Woord, dan is er onderlinge gemeenschap, dan wordt het Avondmaal intens gevierd, dan is er een zinderend gebedsleven, dan zijn er wonderen en tekenen en dan gaat iedereen delen van zijn bezit. Wat kunnen we op Pinksteren beter doen dan smeken: 'Kom, Heilige Geest! Kom, vervul Uw wereldwijde kerk! En vervul ook ons als gemeente, en als gemeenten in Capelle en in ons land. Kom, en werk met kracht!'

In Amsterdam was een Christelijke Gereformeerde Kerk, die tien jaar geleden op sterven na dood was. Toen werden de gemeenteleden tegen elkaar: 'Het moet anders'. En er werd gebeden: 'Here, wilt U ons gaan gebruiken voor onze omgeving.' De kerk maakte een doorstart. En nu bloeit de gemeente en er komen mensen tot geloof. Die kerk heeft een prachtige naam: 'Via nova'. 'Een nieuwe weg'. Zo werkt de Heilige Geest, ook vandaag de dag, ook in Nederland. Hij geeft een nieuwe weg! Amen.